

Sønderjylland

H. P. Hansens Nørremølles
Tilbagetreden.

Bed et Møde i Nordborg Søndag den 23. Okt. udtalte Gaardejer B. Grau — i Fl. "Flensborg Avis" — bl. a. følgende i Anledning af Meddelelsen om Rigsdagsmandens Tilbagetreden:

"Vi gaar alvorlige Tider i Møde — ja, vores Forhold er jo ganske vist altid alvorlige —; thi Gerlingen i Berlin er ikke saadan at springe ind i. Ær er det vanligst at tage den Plads, hvor Hanssen med sin store Dygtighed, rige Erfaring og taktiske Evne har formaet at rogne sin Gerning. Der bliver dog kun Tale om at fylde en Plads i Berlin; thi vi mistet jo ikke H. P. Hanssen. Jo mindre hans Tid er optaget uden for Nordsjælland, des mere kan han udrette derhjemme. — Men nu skal vor Sag dermed over i Hænder, som — det kan man sige uden at fornera Efterfølgeren — ikke er saa dygtige, thi de skal først prøves."

Hanssen har syntes, at hans Virksomhed ikke har haaret Tillitning, saadan at han kunde forhætte. Med mit Kendskab til Forholdene her hjemme, trod jeg at kunne sige, at hans Stilling aldrig har været bedre, end den er nu. Men det er jo hans Ret at træde tilbage. Landet over vilde han være blevet valgt fremtidig som hidtil med samme Ensiemmhed.

Vi vil hylde ham for det Arbejde, han har gjort med sine store Evner, sin aldrig trættede Arbejdskraft. Han har med sin bedste Billigjort, hvad han formaaede. —"

Først og fremmest Danst.

I Bladet "København" har Anreas Gran givet en rolig Fremstilling af Brydningen i Sønderjylland. Deri hedder det:

"Vi er Danne alle sammen: vi er ikke kvar vaa at kafdes 'bedst' paa nogen af Siderne; vi er Danse først og sidst. Det er ogsaa dette, der snart vil samle os igen, selv om det i Djeblifiket ser mindre højt ud."

Saa gor Stormen vel ogsaa den Virkning, at noget af Andemaden højt og her flysler bort, at der stabels frisk Luft."

Hvem har Skylden?

Den bekendte, frisindede tjyse Rigsdagsmand for Tønder-Hjørrup Balskreds, Dr. Leonhart skriver om H. P. Hansens Mandatraligelse:

"Naar denne fløge og bejindige Land nu er klarer, at han ikke vil lade sig genopstille som Rigsdagsmand, saa er det et Tegn paa, at hans politiske Holdning er fjadt paa Modigelle i de egne Rækker, en Modigelse, der i den senere Tid maa være blevet stærkere. Thi Modigelle har Hanssen altid haft i sit Parti, frem for alt har Flensborgs danske Blad, "Flensborg Avis", hans afdøde parlamentariske Førgænger Jessens Organ, hvidt bekempet ham for hans Holdning."

Før alle dem, som ser Nordsjællands lande Interesse derf, at de to Nationalstæter, som nu dog engang er anvoiste paa hinanden i det

økonomiske og kulturelle Liv, præver paa at forliges saa godt som muligt, er den danske Radikalismes Tiltagen et lidet glædeligt Symptom. Sikkert er den preussiske Regerings Holdning skyld heri. Sammen med det danske Modersmaal, der for nylig i forstørret Maalestok er blevet fort over på det fjerfælige Omraade, maa virke yderst forbittende paa den i Bund og Grund religiøse Befolkning. Og trods de tilsyneladende Resultater, den har opnået, maa den blive resultatløs, da Nationalstætten stifter Danskerne alt for dybt i Hoved og Hjerte til, at den skal kunne føreføres ved en smaal Administration."

Kavlet. I "Flensborg Avis" for 2. Nov. findes en ny Artikel om strijen i Nordsjællands. Denne Artikel er som den foregaaende Betragting i samme Blad præget af stor Fredsommelighed. Det hedder saaledes i Artiklen:

"Forholdene har villet, at Stillingen er blevet saa tilspidsset, som den er. Det er ikke verd at se alt for fort. Kavlet kan blusse op som Neden i en Kunne Kræs og falde lige saa hurtigt ned igen. Men vi har nu haft dette Skuespil saa ofte, saa man kan fristes til at tro, at Alden øder sig videre i Bunden. Saa meget er vist, at der kan voldes Ulykke for vor Søg, om der ikke i dette Øjeblik fra alle Sider vilde Besindighed og No."

Estermale. Haderslev. Onsdag d. 2. Nov. jordedes under stor Deltaffelse voa Gammel Haderslev Kirkegaard tidligere Gaardejer paa "Skottsminde" i Erelø Volle Bertelsen Dall, der efter at have afskaat Gaarden til sin ældste Søn i det sidste Par Aar havde boet i Sønder Otting.

Da den henioede havde sluttet sig til Frimenigheden, talte Past. Thade Peteren i Hjemmet, medens Pastor Prahl talte i Kirken og forrettede Jordvaafstelsen. Om den afdøde skrives til "Hjemdal" bl. andet:

Volle Dall, der blev rigelig 70 år gammel, var ikke alene en god dansk Mand, men en Mand af en ejendommelig Støbing, tænk som og med sine egne skarpt udprægede Meninger, tillige noget indesluttet. Dette har vel nok gjort sit til, at hans Deltagelse i det offentlige Liv ikke blev saa stor, som hans Evner ellers syntes at have givet ham Forudsætninger for.

Indtil for rigelig en Snæs Aar siden boede Volle Dall i Røstrup i Sønder Vildtrup Sogn, hvor han ogsaa er født. Her sluttede han og hans Hustru sig til en lille kristelig vaft Kreds, der troført og jaevlig samledes til Kristelige Møder. Meninger, tillige noget indesluttet. Dette har vel nok gjort sit til, at hans Deltagelse i det offentlige Liv ikke blev saa stor, som hans Evner ellers syntes at have givet ham Forudsætninger for.

Graaften. Jørgersd. (Fl. Av.) Eftermiddag den 4. Nov. stedtes Farbrifant A. B. Jørgensen til Øvile paa Adsbøl Kirkegaard. Det var sendt en Mængde Krænke og Blomsterdekorationer til den afdøde Baa-re, blandt andet fra de nationale Foreninger, fra Graaften Idrettsforening, danske Blad osv.

Et stort Folge ledagæde Rijten; med Denhøj til politiske Anfuerster var alle Hold repræsenterede, fra Den tjyske Forenings Lejr til de mest fremtrædende Danske. Blandt andre saas Rigsdagsmand Hanssen, Landstadsmand Nissen flere Medlemmer af Sprogsforeningens Bestyrer, danske Redaktører osv. Ved Graven talte Pastor Steffensen. I den hedengangne Hædersmand har Graaften Danmark mistet en af sine mest trofaste Støtter.

Tøftlund. Konfirmationsundervisning begyndte den 1. Nov. i Tøft-

lund Præstegaard. Fra Skolen i Tøftlund deltager i Undervisningen 22 Børn, 14 Drenge og 8 Piger.

En hjælpen Festlighed blev afholdt Onsdag Aften den 26. Oktober paa det høvrende Kredssygehus. Den Mand, for hvem Festligheden fejredes, er Poul Poulsen, født den 28. Februar 1846 i Øster Løgum; senere har han handlet med Tjek og varret bosat i Neder Tersdal. Der paa Egnen var han kendt under Navnet Poul Hjælper. I Aaret 1879 blev han stærkt plæget med Gigt, som stadig blev værre, saa han måtte helt holde Sengen. Som Folge af Sygdommen maaatte han senere indlægges paa Fattiggaarden i Hartbro. Efter at han havde været der i 6 Aar, slog andre Sygdomme sig til, saa at han maaatte til Kredssygehuset i Haderslev den 26. Oktober 1903. Det var altid 7 Aar siden og af den Grund blev der holdt en lille Festlighed. Poul Poulsen er nu fuldstændig værbrudt, men ellers hjerterstyk og munter. Mange Folk, som har været sammen med ham paa Sygehuset, vil maaße hullem under Navnet "Gamle Poul". Festligheden for den gamle Patient sluttede med Salmen Nr. 493 "Hjælp, Jesus! hjælp, at jeg din Raade finder." J. T.

Modne Hindbær. I Murer Andersen's Have i Skolegade staar henved tyve Hindbærbuske med Frugt for anden Gang. Barrene er saa røde og friske ud, som om det var i Juli Maaned og ikke i November.

Hofstrøv. Konfirmationsundervisningen begyndte i Gaar. Den bliver i Aar begejst af 44 Børn, heraf saar de 20 dansk og de 24 tjysk. Undervisning. Af de 21 Konfirmander er de 19 fra Mattrup Skoledistrikt.

Jels. Hheldig Smugler. (Fl. Av.) En Djensiefar her fra Omegnen vilde forleden Dag bringe et Par Strømper over Grænsen uden at betale Told. Foretagendet lykkedes daarlig, idet han paa den anden Side af Toldstedet mødte en Gendarm, som tog ham med tilbage. Karlen maaatte nu af med Strømperne samt betale 2 Mark i Bøde.

Graaften. Jørgersd. (Fl. Av.) Eftermiddag den 4. Nov. stedtes Farbrifant A. B. Jørgensen til Øvile paa Adsbøl Kirkegaard. Det var sendt en Mængde Krænke og Blomsterdekorationer til den afdøde Baa-re, blandt andet fra de nationale Foreninger, fra Graaften Idrettsforening, danske Blad osv.

Det stort Folge ledagæde Rijten; med Denhøj til politiske Anfuerster var alle Hold repræsenterede, fra Den tjyske Forenings Lejr til de mest fremtrædende Danske. Blandt andre saas Rigsdagsmand Hanssen, Landstadsmand Nissen flere Medlemmer af Sprogsforeningens Bestyrer, danske Redaktører osv. Ved Graven talte Pastor Steffensen. I den hedengangne Hædersmand har Graaften Danmark mistet en af sine mest trofaste Støtter.

Tøftlund. Konfirmationsundervisning begyndte den 1. Nov. i Tøft-

Kvitteringer.

Til Indremissionen.

Før kvitteret, se "Abl." Nr. 46.....	\$ 1499.55
Bed. Ill. Kreds' Kasserer	37.65
Greenville, Mich., Cratus Christensen	5.00
Staplehurst, Nebr., Mrs. J. Phillipen	10.00
Til sammen.....	\$ 1552.20

Til Indianermisionen.

Før kvitteret, se "Abl." Nr. 46.....	\$ 473.86
Greenville, Mich., Cratus Christensen	5.00
Staplehurst, Nebr., Mrs. J. Phillipen	10.00
Elen Dale, Minn., Herrens Tiende	10.00
Til sammen.....	\$ 498.86

Til Japanmissionen.

Før kvitteret, se "Abl." Nr. 46.....	\$ 1741.05
Guthinjon, Minn., St. Mortens Mgh., McLeod Co., fra de unge til en Kirke: Ellis Christensen, Chris Knudsen, Maren Andersen, Roy Olsen, Margarthe Topp, Christian Topp, hør \$1; Arthur Jensen, Hans Jensen, Niels P. Olsen, Andy J. Olsen, Martina Jensen, Amanda Jensen, Petra Topp, Arthur Beller, Emil Petersen, Maggie Larsen, Harry Beller, Jonas Olsen, David Olsen, John Rasmussen, Knud Knudsen, Magnus Jensen, John R. Olsen hør 50 Cents; T. P. Beck \$3 Chicago, Ill., til en Kirke, Miss Carrie Jørgensen \$2.50, Miss Sophie Hansen 50c.....	3.00
Evan, Minn.: St. Mathai Mgh., fra de unge til en Kirke: Lars Poulsen, Minnie Hansen, Christine Hansen, Ole Christensen, A. L. Madsen, J. O. Christensen, John M. Clausen, Ida Clausen, Mrs. Wm. Christensen, Ida Strøg, Anna Krug, Hans Hansen, Anna Hansen, Willie Carsten, Sophie Johnsen, Emma Hansen, William Nielsen, Clifford Madsen hør \$1; Jens Nielsen \$3, Henry Nielsen \$2.....	23.00
Audubon, Iowa: Fra Ungdomsforseningen: H. R. Schmidt, Carl Hemmingen, Elise Schmidt, Marie Schmidt, Nora Rasmussen, Anna Hansen, Mary Peteren, Dorthea Topp, Chris Lyngard, Christine Jensen, Theodor Christensen, Albert Rasmussen, Otto Jensen, Johannes Jensen, C. S. Christensen, Ludvig Winther, Harald Jensen, Marinus Nielsen, Christian Nielsen, Povl G. B. Christensen, C. E. Nielsen, Christer, Marinus Jensen, Oly Winther hør \$1; Ida Hemmingen, Alfred Hemmingen, Cathrine Hansen, Lydia Jensen, Hans Hansen, Martin Rasmussen, Martin Larsen, Anna Christensen, Esther Nielsen hør 50c.....	27.50
Staplehurst, Nebr.: Mrs. J. Phillipen	10.00
Fremont, Nebr.: Fra Søndagsstolebørernes Missionsforening.	7.00
Til sammen.....	\$ 1,835.55

Til Mormonmissionen.

Før kvitteret, se "Abl." Nr. 46.....	\$ 213.22
Luc, Wis., St. Peters Mgh. & Vindeforening.....	5.00
Greenville, Mich., Cratus Christensen	5.00
Staplehurst, Nebr.: Mrs. J. Phillipen	10.00
Glendale, Minn., Vindeforening	10.00
Til sammen.....	\$ 243.22

Til Samfundets Gæld.

Før kvitteret, se "Abl." Nr. 41.....	\$ 20.00
St. Paul, Nebr.: Peter Ebbejøn	2.00
Til sammen.....	\$ 22.00

Til Værelsen.

Før kvitteret, se "Abl." Nr. 46.....	\$ 325.59
Sleepy Eye, Minn., Bethania Mgh. ved Gilfillian: Niels Jensen, A. B. Andersen, Niels Aslund, L. P. Nielsen, J. A. Christiansen, Hans Knudsen, Mrs. Peder Nielsen, Jens B. Hansen, Ned Christensen, H. P. Christiansen, Peder N. Kiergaard, Johan Nielsen, Alfred Hansen, Niels Høgsel, James C. Hansen, Hans Jensen hør \$1; Peder Petersen, Walter Hansen, Christ Andersen hør 50c.....	17.50
Glendale, Minn., Vindeforening \$10, Herrens Tiende \$10	20.00
Til sammen.....	\$ 363.09

Til Lebende Udgifter.

Før kvitteret, se "Abl." Nr. 46.....	\$ 9.00
Greenville, Mich.: Cratus Christensen	5.00
Til sammen.....	\$ 14.00

Til Alderdomshjem.

Før kvitteret, se "Abl." Nr. 45.....	\$ 7.50

<tbl_r cells="2" ix="1" maxcspan="1" maxrspan="1" usedcols="